

Abstracts

AI in higher education: Students' access, perceptions and utilization

Zoltán Rajki– Judit T. Nagy – Ida Dringó-Horváth

Abstract

This study examines the application of artificial intelligence (AI) in higher education emphasizing the effects of the spread of ChatGPT and related generative AI tools on Hungarian university students, particularly in the humanities, social sciences, and pedagogy. 1,027 students were included in the large-scale empirical study- It was found that while most students (87.2%) have utilized AI tools for their studies, the range of these tools is mainly limited to one or two. The most popular tools are ChatGPT (40.9%) and Duolingo (61.3%), which demonstrate how AI is being used in higher education for data collecting, text generation, and language acquisition. Concerns about academic integrity and genuine scholarly work are also raised by the study, which indicates that 39.4% of students used artificial intelligence (AI) to write papers and theses. This issue raises the possibility of plagiarism. The largest percentage (48.0%) of use barriers are attributed to a lack of knowledge followed by ethical issues (41.6%) and privacy concerns (30.2%). The results indicate that although maintaining equal access for all students is crucial, higher education institutions also need to establish measures to support the ethical and successful use of AI technologies and integrate them into the curriculum.

Keywords: AI, higher education, ChatGPT plagiarism, empirical research

Ideas and mediums. To the canonization of 'The Tragedy of Man'

György Eisemann

Abstract

In the literature of Tragedy and its teaching, it is always primarily its so-called idealism and worldview that played an important role: the historical-philosophical-theological aspects, or in this connection, the so-called comparison with human poems (e.g., Faust). These are indispensable aspects, but simultaneously, the canonization of the work highlights with a particular force that its ideological depth alone does not explain its unparalleled success and its poetic quality cannot be separated from its transmission medium. For a long time, further explanation has not been required, as the content and the carrier, the message and the medium, are not separate worlds of culture. The Tragedy became part of the domestic and international literary canon precisely because its text - and its aesthetics - have travelled through various media channels as it has changed forms at the levels of artistic communication.

Keywords: canonization, medium, context, manuscript

Enemies, intrigues, wraiths.

(Textbook narratives about Imre Madách and Erzsébet Fráter)

Zsófia Rétfalvi P.

Abstract

Since the beginning of the teaching of literature in Hungarian, author portraits have been an important part of textbooks. However, in order to shape the character of authors, such statements are often made that greatly simplify their character and complex biographical events. This paper raises questions based on the portraits of Imre Madách and his wife Erzsébet Fráter, exploring the sources and contradictions of textbook claims about them.

Keywords: textbook, Imre Madách, Erzsébet Fráter, author portrait, biography

The role of time in ‘The Tragedy of Man’

Pál S. Varga

Abstract

It hardly needs proving that time plays a vital role in *The Tragedy of Man*; just think of Ádám’s statement in the third scene: “Time hastens and my days pass fleetingly by.”¹ The following analysis starts from the fact that *Tragédia* - as Tamás Bécsy once showed - is a two-level drama. It aims to show that the time dimensions of the two levels are different, and the essence of the role of time is the meeting of these two dimensions, as well as the “coexistence” and interaction of the two levels (in Tamás Bécsy’s term) of the action (Bécsi, 1973).

Keywords: time, time dimension, two-level model of drama

‘The Tragedy of Man’ according to Madách. Reconstructing the contexts

Sándor Striker

Abstract

The study briefly summarizes the antecedents and circumstances of the creation of today’s well-known text of Imre Madách’s dramatic poem *The Tragedy of Man* from the *Art Treatise* written by Madách, which theoretically establishes the work to the critical edition. In this early tender work, Madách named the moral principle as the main driving force of the drama, and the study confirms the principles of this work and Immanuel Kant’s ethical thoughts unfolding in the *Tragedy*. According to the author, the intended stylistic corrections to the text of the drama obscured these roots at several points, violating the drama’s ideological arc. The analysis reveals the personal and historical background of the text changes that took place from creating the manuscript to publication. In its last chapter, the paper lists the corrections that modified the content and some textual contexts, comparing them with the conceptual world of the original text. The conclusion of the analysis is that, in addition to leaving the stylistic corrections made by János Arany, it is worthwhile to take into account the original text lines and expressions quoted in the study when teaching, analysing, translating and performing the drama.

Keywords: Madách, *The Tragedy of Man*, János Arany, Kant, moral principle, text corrections, original text, untouched manuscript, censorship, chronological and historical time

Philosophy of life and paper theatre. Adapting the first scene in the Hungarian lesson

Eszter Szarka

Abstract

It is advisable to combine the transmission of fixed knowledge elements of the teaching tradition (connections of composition and concept, the problem of genre, etc.) with the intention that the students get into a deep intellectual and emotional relationship with the text. The creation of meaning, individual questioning, and interpretation is encouraged if *The Tragedy* is not (only) introduced to the class as a literary work but also explored for the stage possibilities of the text. In addition to the theoretical-analytical text exploration, it is also worth using the methods of creative-creative cognition that require theatrical and cinematic thinking when teaching *Tragedy*.

Keywords: adaptation, literature teaching, theatre performance, creative interpretation

**Canonical and current.
'Apfelbaum' by Pál Závada and 'The Tragedy of Man' by Imre Madách**

Zsuzsa Székelyné Nagy – György Fenyő D.

Abstract

Our study provides various aspects and tasks for the school adaptation of Pál Závada's poem novel *Apfelbaum*. We consider the narrative poem as a historical tableau in one of our tasks, as a version of the genre of the verse novel in another, as a paraphrase of Imre Madách's play *The Tragedy of Man* in a third, as a work exposing philosophical-historical-philosophical questions in a fourth, and as a study of the possibilities of human social action creation in the next. In terms of its pedagogical approach, the study stands on the ground of constructive pedagogy; methodologically, it prefers cooperative and exploratory procedures, it considers the principle of teaching details to be effective among the ways of educating readers, and it thinks the goal of teaching to confront students with essential – existential, moral and historical – questions.

Keywords: literature teaching, literature canon, contemporary literature, intertextuality

Szerkesztőség:
Szegedi Tudományegyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi
Kar Dékáni Hivatal,
6722 Szeged Egyetem u 2.
e-mail: iskolakultura@iskolakultura.hu

Elektronikus változat,
közlési feltételek:
www.iskolakultura.hu

15. *H. Nagy Péter* (2002, szerk.): Ady-értelmezések
16. *Kéri Katalin* (2002): Nevelésügy a középkori iszlámban
17. *Géczi János* (2003): Rózsahagyományok
18. *Kocsis Mihály* (2003): A tanárképzés megítélése
19. *Gelencsér Gábor* (2003): Filmolvasókönyv
20. *Takács Viola* (2003): Baranya megyei tanulók tudásstruktúrája
21. *Lajtai L. László* (2004): Nemzetkép és iskola, 1777–1888
22. *Franyó István* (2004): Biológiai műveltségünk
23. *Golnhof Erzsébet* (2004): Pedagógiai nézetek Magyarországon, 1945–1948
24. *Bárdos Jenő* (2004): Nyelvpedagógiai tanulmányok
25. *Kamarás István* (2005): Olvasásügy
26. *Géczi János* (2005): Pedagógiai tudásátadás
27. *Révay Valéria* (2005, szerk.): Nyelvészeti tanulmányok
28. *Pukánszky Béla* (2005, 2006): Gyermekszemlélet a 19. században
29. *Szépe György – Medve Anna* (2005, 2006, szerk.): Anyanyelvi nevelési tanulmányok I.
30. *B. Nagy Ágnes – Medve Anna – Szépe György* (2006, szerk.): Anyanyelvi nevelési tanulmányok II.
31. *Géczi János* (2006): Az iskola kultúrája: nevelés és tudomány
32. *Kelemen Elemér* (2007): A tanító a történelem sodrában. Tanulmányok a magyar tanítótság 19–20. századi történetéből
33. *Medve Anna – Szépe György* (2008, szerk.): Anyanyelvi nevelési tanulmányok III.
34. *Boros János* (2009): Filozófia!
35. *Hoffmann Zsuzsanna* (2009): Antik nevelés
36. *Orbán Jolán* (2010): Jacques Derrida szakmai hitvallása
37. *Boros János* (2010): A tudomány, a tudás és az egyetem
38. *Géczi János* (2010): Sajtó, kép, neveléstörténet
39. *Révay Valéria* (2010): A nyelvhasználat szintjei a XVII–XIX. században Északkelet-Magyarországon
40. *Medve Anna – Farkas Judit – Szabó Veronika* (2010): 4×12 mondat
41. *Koltai Zsuzsa* (2011): A múzeumi kultúráközvetítés változó világa
42. *Boros János* (2011): Demokrácia és szabadság
43. *Érfalvy Livia* (2012): Kosztolányi írásművészete
44. *Nagy Péter Tibor* (2012): Oktatás, -történet, -szociológia
45. *Horváth József* (2012): Íráspedagógiai tanulmányok
46. *Boros János* (2013): Időszerű etika
47. *Boros János* (2014): Szenvedély és szükségszerűség
48. *Mészáros György* (2014): Szubkultúrák és iskolai nevelés
49. *Bence Erika* (2015): Virtuális irodalomtörténet
50. *Mekis D. János* (2015): Auctor ante portas
51. *Boros János* (2016): Etika és politika
52. *Racsko Réka* (2017): Digitális átállás az oktatásban.

*Rajki Zoltán, T. Nagy Judit és
Dringó-Horváth Ida*

A mesterséges intelligencia a felsőoktatásban – hallgatói hozzáférés, attitűd és felhasználási gyakorlat

Kutatások alapján elmondható, hogy ezek az eszközök nem teljesítenek megbízhatóan. Két kutatás is 50% alatt mérte ezen eszközök pontosságát a mesterséges intelligencia által alkotott szövegek azonosítása területén, míg az ember által írt tartalmakat magasabb százalékban (kb. 83%) ismerték fel (Pegoraro és mtsai, 2003; Van Oijen, 2023; mindkettőt idézi Hines, 2023). A sok felsőoktatási intézmény által használt Turnitin ezen a területen 96-98% pontosságot állított magáról (Fowler, 2023), de a nagy amerikai egyetemek számára a 2-4%-os tévedés is magas arányszám, mivel több egyetemen ártatlanul vádoltak diákokat mesterséges intelligencia nem megengedett használatával. Ráadásul a technikai fejlődés miatt egyre nehezebb lesz a mesterséges intelligencia által generált tartalom felismerése (Coley, 2023), ezért a Top 100 amerikai egyetem többsége értelmetlennek tartja az MI által generált tartalmak esetében a plágiumszűrést. Megoldásként olyan módszerek bevezetését javasolták, amit az MI-eszközök nem tudnak reprodukálni (Brandeis University).

Eisemann György

Eszmék és médiumok. Az ember tragédiája kanonizációjához

Régóta nem igényel bővebb kifejtést, hogy a tartalom és a hordozó, az üzenet és a médium egyébként sem két külön világa a kultúrának. A Tragédia éppen azáltal vált a hazai és a világirodalmi kánon részévé, ahogy szövege – és annak esztétikuma – a különböző közvetítő csatornákon keresztül bejárta a maga útját, ahogy alakokat váltott a művészi kommunikáció szintjein. Hogy mit jelent Az ember tragédiája című alkotás a mindenkori közönség számára, azt azon sajátos eseménysor határozta meg, mely a szöveg lejegyzésével csak elkezdődött, s amelynek későbbi állomásai kifordították a művet önnön írásbeliségéből. Műfajilag tekintve: az alkotás romantikus drámai költeményként született meg, majd a szerzői intenciótól elidegenedve sikeres színmű lett belőle. A kézirat azóta is mintegy folyvást újjászületik a tévéjáték, opera, film, rajzfilm, bábjáték stb. területén.

S. Varga Pál

Az idő szerepe Az ember tragédiájában

A Tragédia evilági időléptékei nagy vonalakban Fourier beosztását követik. Ha Lucifer az utolsó történelmi színben, a londoniban azzal gúnyolódik a bűnbeesést bemutató bábjáték láttán, hogy „Csak szép dolog, kinek olyan szerep / Jutott, hogy még hat ezred év után is / Mulat felette a vig ifjuság”, az eltérés nem lényeges Fourier öt ezredévéhez képest. A döntő különbség abban mutatkozik, hogy Madáchnál hiányzik az a kétszer 36 ezer év, amely a civilizáció és a hanyatlás közé esik. A falansztert, amely Fourier-nél a tökéletes társadalom intézményes alapja, Madách nagy lendülettel a hanyatló korszakba helyezi át. Érvelhetnénk azzal, hogy a tökéletes társadalom korát Lucifer önkényesen átugorja, nehogy Ádám céljai – mégoly mulandó – megvalósulását láthassa, s teljes borzalmában élhesse át azt, amit majd az eszkimó-színben tapasztal. Csakhogy a civilizáció hatezer éves korszakát lezáró londoni szín és a hanyatlás kezdetét bemutató falanszter-szín között nincs nagyobb időbeli hézag, mint a korábbi színek között.

Striker Sándor

A Tragédia Madách szerint. Szövegösszefüggések helyreállítása

Az eredeti kézirat és a közismert mű közötti tartalmi különbség kérdéseivel azonban nem hiábavaló foglalkozni, még akkor sem, ha Az ember tragédiája megjelenése óta irodalomtörténészek és tankönyvírók sora állítja (csekély kivétellel), hogy Arany János pusztán stilisztikai javításokat végzett a szövegen. Így volt ez legutóbb, a Madách 200 emlékévkben is. Online rádióműsorokban s az őszi Könyvfesztiválon egyaránt elhangzott az a túlhaldott álláspont, hogy Arany csupán ragokat és jeleket módosított, valamint a verselés lejtését, jambikus erejét javította, s e javításokat Madách maga is vita nélkül elfogadta. Ez azonban korántsem igaz. Ezért kell még mindig kitartani az eredeti Madách-sorok visszakeresése és megismertetése mellett.